Parlament Europejski
2019-2024

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

2022/0135(COD)

16.9.2022

***I
PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1806 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Kuwejt, Katar)
(COM(2022)0189 – C9-0160/2022 – 2022/0135(COD))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawca: Erik Marquardt

Objaśnienie używanych znaków

*	Procedura konsultacji
***	Procedura zgody
***I	Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
***II	Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
***III	Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu)

Poprawki do projektu aktu

Poprawki Parlamentu w postaci dwóch kolumn

Skreślenia zaznacza się ***wytłuszczonym drukiem i kursywą*** w lewej kolumnie. Zmianę brzmienia zaznacza się ***wytłuszczonym drukiem i kursywą*** w obu kolumnach. Nowy tekst zaznacza się ***wytłuszczonym drukiem i kursywą*** w prawej kolumnie.

Pierwszy i drugi wiersz nagłówka każdej poprawki wskazuje element rozpatrywanego projektu aktu, którego dotyczy poprawka. Jeżeli poprawka odnosi się do obowiązującego aktu, do którego zmiany zmierza projekt aktu, nagłówek zawiera dodatkowo trzeci wiersz, w którym wskazuje się odpowiednio obowiązujący akt i przepis, którego dotyczy poprawka.

Poprawki Parlamentu w postaci tekstu skonsolidowanego

Nowe fragmenty tekstu zaznacza się ***wytłuszczonym drukiem i kursywą***. Fragmenty tekstu, które zostały skreślone, zaznacza się za pomocą symbolu ▌ lub przekreśla. Zmianę brzmienia zaznacza się przez wyróżnienie nowego tekstu ***wytłuszczonym drukiem i kursywą*** i usunięcie lub przekreślenie zastąpionego tekstu.
Tytułem wyjątku nie zaznacza się zmian o charakterze ściśle technicznym wprowadzonych przez służby w celu opracowania końcowej wersji tekstu.

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 5

UZASADNIENIE 10

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1806 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Kuwejt, Katar)
(COM(2022)0189 – C9-0160/2022 – 2022/0135(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

– uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2022)0189),

– uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 77 ust. 2 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C9-0160/2022),

– uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

– uwzględniając art. 59 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A9-0000/2022),

1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;

2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(3) ***Ryzyko nielegalnej migracji z Kuwejtu*** i ***Kataru do Unii jest niskie***, ***kraje te*** wydają paszporty biometryczne, które są zgodne z normami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego. ***W ostatnich latach zacieśniono***	(3) ***Z oceny Komisji wynika, że Kuwejt*** i ***Katar spełniają kryteria określone w rozporządzeniu (UE) 2018/1806, co umożliwia umieszczenie ich w wykazie państw, których obywatele są zwolnieni z obowiązku wizowego. Oba państwa***

współpracę z tymi krajami w zakresie bezpieczeństwa. Jeżeli chodzi o interesy gospodarcze, ***Kuwejt*** i ***Katar są ważnymi partnerami gospodarczymi dla Unii, przede wszystkim*** w ***obszarze energii. Chociaż*** nadal ***utrzymują*** się ***wyzwania*** w obszarze praw człowieka i podstawowych wolności***, to w Kuwejcie*** i ***Katarze dokonuje się proces*** przemian społecznych i ***nastąpiła poprawa, jeżeli chodzi o prawa kobiet, prawa pracownicze, wolność religii*** i ***dialog międzywyznaniowy. Oczekuje się***, ***że państwa te będą kontynuować reformy i notować dalsze postępy. Długoterminowe korzyści płynące*** z ruchu bezwizowego do UE ***mogą wzmocnić pozytywne tendencje***, ***jakie obserwuje się*** w ***tych obszarach***.

wydają ***również*** paszporty biometryczne, które są zgodne z normami Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego. ***Jak jednak wskazano*** w ***ocenie Komisji (dokument roboczy służb Komisji w sprawie spełnienia przez Kuwejt i Katar kryteriów wymienionych*** w ***art***. ***1 rozporządzenia (UE) 2018/1806)***, ***w rocznym sprawozdaniu ESDZ na temat praw człowieka*** i ***demokracji na świecie za 2021 r. (sprawozdania krajowe) oraz*** w ***różnych sprawozdaniach organizacji pozarządowych, w Kuwejcie i Katarze*** nadal ***występują poważne problemy i utrzymuje*** się ***wiele wyzwań*** w obszarze praw człowieka i podstawowych wolności ***pomimo niedawnych*** i ***trwających nadal*** przemian społecznych i ***zmian legislacyjnych. Aby zagwarantować skuteczność zwolnienia z obowiązku wizowego*** i ***jego pełną wzajemność***, ***umowa w sprawie zniesienia wiz powinna zapewniać usunięcie wszelkich przeszkód uniemożliwiających korzystanie*** z ruchu bezwizowego ***podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich poprzez umożliwienie beneficjentom wjazdu*** do UE ***na niedyskryminacyjnych zasadach, a w szczególności powinna umożliwić niezależną podróż kobietom***, ***członkom społeczności LGBTQ+ i bezpaństwowcom. Warunki te powinny znaleźć odzwierciedlenie w umowach dwustronnych dotyczących zniesienia wiz, które mają zostać zawarte między Unią a tymi państwami.***

Or. en

Poprawka 2

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(3a) Ponadto należy prowadzić z Kuwejtem i Katarem pełnoprawny,

oficjalny dialog na temat praw człowieka, prowadzący do widocznej poprawy i osiągnięć w zakresie m.in. warunków pracy i praw pracowniczych, w tym w odniesieniu do praw pracowników migrujących, praw kobiet, praw osób LGBTQ+, wolności religii, zakazu tortur, wolności słowa, prawa do zgromadzeń oraz zakazu wykonywania kary śmierci. Umowy dwustronne w sprawie zniesienia wiz między Unią a Kuwejtem oraz Unią a Katarem powinny zawierać wyraźne i konkretne zobowiązania w tym zakresie.

Or. en

Poprawka 3

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(4) W ***związku z powyższym*** obywatele tych państw powinni zostać zwolnieni z obowiązku wizowego w przypadku całkowitego pobytu nieprzekraczającego 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu, zaś odwołania do tych państw powinny zostać przeniesione do załącznika II do rozporządzenia (***WE) nr*** 2018/1806.	(4) ***Mając na uwadze, że długoterminowe korzyści płynące z ruchu bezwizowego i wzajemnej wymiany z UE mogą wzmocnić pozytywne tendencje również*** w ***dziedzinie praw człowieka i podstawowych wolności,*** obywatele tych państw powinni zostać zwolnieni z obowiązku wizowego w przypadku całkowitego pobytu nieprzekraczającego 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu, zaś odwołania do tych państw powinny zostać przeniesione do załącznika II do rozporządzenia (***UE)*** 2018/1806.

Or. en

Poprawka 4

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(4a) Aby ocenić korzyści, osiągnięcia i potencjalne usprawnienia związane z wzajemnym zwolnieniem z obowiązku

wizowego, umowy dwustronne w sprawie zniesienia wiz między Unią a Kuwejtem oraz Unią a Katarem powinny przewidywać prowadzoną przez Komisję okresową ocenę wdrażania ich postanowień, w tym ich wymiaru dotyczącego praw człowieka.

Or. en

Poprawka 5

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(6) Zwolnienie z obowiązku wizowego obywateli Kuwejtu i Kataru nie powinno mieć zastosowania przed zawarciem umów dwustronnych o zwolnieniu z obowiązku wizowego między Unią a Kuwejtem i Katarem, co w szczególności pozwoli zapewnić utrzymanie pełnej wzajemności.	(6) Zwolnienie z obowiązku wizowego obywateli Kuwejtu i Kataru nie powinno mieć zastosowania przed zawarciem umów dwustronnych o zwolnieniu z obowiązku wizowego między Unią a Kuwejtem i Katarem, co w szczególności pozwoli zapewnić utrzymanie pełnej wzajemności. ***Zawarcie umów dwustronnych o zniesieniu wiz między Unią a Kuwejtem oraz Unią a Katarem nie powinno być uzależnione od zawierania umów dwustronnych dotyczących innych obszarów polityki, takich jak powroty lub readmisja, ani w żaden inny sposób z nimi powiązane.***

Or. en

Poprawka 6

Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 6 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(6a) Na wzór obecnego procesu obejmującego Kuwejt i Katar umowami nowej generacji na mocy rozporządzenia (UE) 2018/1806 Komisja powinna niezwłocznie ocenić sytuację innych państw trzecich potencjalnie kwalifikujących się do zwolnienia z

obowiązku wizowego, w szczególności Omanu i Ekwadoru, z uwzględnieniem odpowiedniej spójności regionalnej.

Or. en

UZASADNIENIE

Celem wniosku Komisji Europejskiej jest zmiana rozporządzenia (UE) 2018/1806, aby zwolnić obywateli Kuwejtu i Kataru z obowiązku posiadania wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych państw członkowskich, gdy ich całkowity pobyt nie przekracza 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu. Podstawę prawną wniosku stanowi art. 77 ust. 2 lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Proponowane rozporządzenie będzie stanowiło rozwinięcie dorobku Schengen.

Państwa trzecie, których obywatele są zwolnieni z obowiązku wizowego, określa się na podstawie indywidualnej oceny szeregu kryteriów określonych w art. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1806. Kryteria te odnoszą się między innymi do „nielegalnej imigracji, porządku oraz bezpieczeństwa publicznego, korzyści gospodarczych, w szczególności w zakresie turystyki i handlu zagranicznego, oraz do stosunków Unii z danymi państwami trzecimi, w tym w szczególności w zakresie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, a także do skutków spójności regionalnej i wzajemności".

Aby zwolnienie z obowiązku wizowego stało się skuteczne, konieczne będzie zawarcie umowy w sprawie zniesienia obowiązku wizowego między każdym z obu państw a UE. W umowach tych zawarte będą zabezpieczenia odnoszące się do kryteriów rozporządzenia (UE) 2018/1806 uzasadniających zwolnienie z obowiązku wizowego. Jeżeli zwolnienie z obowiązku wizowego wejdzie w życie, możliwe będzie zastosowanie mechanizmów wzajemności i zawieszenia przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2018/1806w przypadku, gdy nie zostanie zapewniona pełna wzajemność wizowa, gdy system bezwizowy będzie nadużywany lub gdy wystąpi nadużycie wynikające ze zwolnienia z obowiązku wizowego.

Osoby podróżujące zwolnione z obowiązku wizowego będą nadal podlegały kontroli na granicach zewnętrznych UE – w tym w drodze weryfikacji Systemu Informacyjnego Schengen i krajowych baz danych państw członkowskich – pozwalającej stwierdzić, czy spełniają wymogi wjazdu. Ponadto osoby zwolnione z obowiązku wizowego odwiedzające strefę Schengen będą podlegać unijnemu systemowi wjazdu/wyjazdu (EES) oraz europejskiemu systemowi informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), gdy tylko systemy te będą w pełni operacyjne.

Zarówno Kuwejt, jak i Katar są ważnymi partnerami gospodarczymi Unii, w szczególności w dziedzinie energii i w świetle unijnego celu, jakim jest dywersyfikacja dostaw energii. W ostatnich latach zacieśniła się również współpraca między UE a Kuwejtem i Katarem w kilku dziedzinach polityki, np. w dziedzinie bezpieczeństwa zarówno na szczeblu dwustronnym, jak i za pośrednictwem Rady Współpracy Państw Zatoki. Ponadto Kuwejt i Katar wydają paszporty biometryczne.

Nadal występują jednak poważne problemy i braki w dziedzinie praw człowieka i podstawowych wolności. Niezależnie od niedawnych reform ustawodawczych i inicjatyw politycznych nadal występuje wiele wyzwań w licznych obszarach, a także w egzekwowaniu nowo przyjętych przepisów, jak wskazano m.in. ocenie przeprowadzonej przez Komisję, w dorocznym sprawozdaniu ESDZ na temat praw człowieka za 2021 r. oraz w rocznych sprawozdaniach Amnesty International i Human Rights Watch. W tym kontekście szczególną uwagę poświęcono warunkom pracy pracowników migrujących w związku ze zbliżającymi się

Mistrzostwami Świata w Piłce Nożnej organizowanymi przez FIFA. Inne problematyczne obszary dotyczą praw kobiet, praw osób LGBTQ+, wolności religii, zakazu tortur, wolności słowa, prawa do zgromadzeń oraz zakazu wykonywania kary śmierci.

Status bezwizowy może odegrać decydującą rolę w promowaniu partnerstwa między obydwoma regionami i przyczynić się do wzmocnienia dialogu politycznego oraz wymiany gospodarczej, badawczej, edukacyjnej, kulturalnej i społecznej. Prowadzenie oficjalnych dialogów dotyczących praw człowieka ma stanowić integralną część zobowiązań wynikających z umów dwustronnych, które mają zostać zawarte między Unią a Katarem i Kuwejtem. Należy także przewidzieć ciągłą ocenę takich dialogów. Biorąc pod uwagę, że te umowy dwustronne będą pierwszymi umowami przyjętymi w ramach nowego systemu przewidzianego w rozporządzeniu (UE) 2018/1806, sprawozdawca uważa, że wprowadzenie takich klauzul będzie pozytywnym wzorem do naśladowania i wywrze korzystny wpływ na przyszłe umowy tego rodzaju.

Wprowadzenie ruchu bezwizowego ma istotne znaczenie dla obywateli Kataru i Kuwejtu, a także dla obywateli UE, przyczyni się do pogłębienia kontaktów międzyludzkich i wymiany międzyludzkiej oraz do zacieśnienia stosunków społecznych i kulturalnych. W związku z tym zasadnicze będzie zapewnienie wszystkim obywatelom obu stron umowy równego i wolnego od dyskryminacji dostępu do korzyści związanych z ruchem bezwizowym.

Sprawozdawca uważa, że aby ocenić rzeczywiste korzyści i osiągnięcia wynikające z ruchu bezwizowego oraz ewentualną potrzebę wprowadzenia usprawnień, należy prowadzić okresową ocenę takiego systemu poprzez włączenie do wszystkich przyszłych umów dwustronnych w sprawie zniesienia wiz wyraźnego przepisu dotyczącego oceny i sprawozdawczości prowadzonej przez Komisję.

Z uwagi na korzyści, jakie system bezwizowy mógłby przynieść zainteresowanym stronom, UE powinna zintensyfikować wysiłki na rzecz współpracy z innymi państwami trzecimi, które są zainteresowane ruchem bezwizowym do UE. Proponowane zwolnienia z obowiązku wizowego dla obywateli Kataru i Kuwejtu powinny dać Komisji impuls do rozpoczęcia konkretnego dialogu z innymi państwami w oparciu o kryteria i procedurę ustanowione w rozporządzeniu (UE) 2018/1806 oraz do przeprowadzenia w odpowiednim czasie oceny innych potencjalnie kwalifikujących się i zainteresowanych państw.

Ponadto sprawozdawca uważa, że przyjmując przedmiotowy wniosek Komisji Europejskiej, Parlament Europejski potwierdzi swoje zaangażowanie na rzecz wzmocnienia stosunków międzyludzkich i wymiany społecznej z Kuwejtem i Katarem. W związku z powyższym, a także uwzględniając znaczenie liberalizacji reżimu wizowego dla obywateli wszystkich zainteresowanych stron, sprawozdawca zaleca członkom Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych poparcie tego sprawozdania.